

C/2025/3974

20.8.2025

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL

tat-8 ta' Lulju 2025

li tippermetti lis-Slovakkja tiddevja mir-rati massimi ta' tkabbir tan-nefqa netta kif stabbiliti mill-Kunsill skont ir-Regolament (UE) 2024/1263

(Attivazzjoni tal-klawżola liberatorja nazzjonali)

(C/2025/3974)

IL-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 121 tiegħu,

Wara li kkunsidra r-Regolament (UE) 2024/1263 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2024 dwar il-koordinazzjoni effettiva tal-politiki ekonomiċi u dwar is-sorveljanza baġitarja multilaterali u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1466/97 ⁽¹⁾, u b'mod partikolari l-Artikolu 26 tiegħu,

Wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni Ewropea,

Billi:

- (1) Ir-Regolament (UE) 2024/1263, flimkien mar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1467/97 ⁽²⁾, u mad-Direttiva tal-Kunsill 2011/85/UE ⁽³⁾ huma l-elementi ewlenin tal-qafas riformat tal-governanza ekonomika tal-UE. Il-qafas għandu l-għan li jippromwovi finanzi pubbliċi sodi u sostenibbli, u tkabbir sostenibbli u inkluziv u r-reżiljenza permezz ta' riformi u investimenti, u li jipprevjeni deficits eċċessivi tal-gvern. Jippromwovi s-sjeda nazzjonali u l-fokus jinsab fuq it-terminu medju, flimkien ma' infurzar effettiv u aktar koerenti tar-regoli.
- (2) Ir-rati massimi ta' tkabbir tan-nefqa netta kif stabbiliti f'rakkomandazzjoni tal-Kunsill f'konformità mal-Artikolu 17(1) jew mal-Artikolu 19 tar-Regolament (UE) 2024/1263 huma r-referenza operazzjonali unika għas-sorveljanza fiskali annwali ta' kull Stat Membru u huma fiċ-ċentru tal-qafas il-ġdid ta' governanza ekonomika. Ir-rati massimi ta' tkabbir tan-nefqa netta kif stabbiliti f'dik ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill jistabbilixxu restrizzjoni baġitarja għal erba' jew hames snin, li hija bbażata fuq perjodu ta' aġġustament ta' erba' snin li jista' jiġi estiz b'perjodu addizzjonali ta' massimu ta' tliet snin.
- (3) Il-qafas jipprevedi flessibilità fl-applikazzjoni tar-regoli fil-każ ta' ċirkostanzi eċċezzjonali li ma jkunux fil-kontroll tal-Istati Membri, u li għandhom impatt kbir fuq il-finanzi pubbliċi, f'konformità mal-Artikolu 26 tar-Regolament (UE) 2024/1263. Fil-każ tal-aħhar, wara talba minn Stat Membru u fuq rakkomandazzjoni mill-Kummissjoni bbażata fuq l-analiżi tagħha, fi żmien erba' ġimgħat mir-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni, il-Kunsill jista' jadotta rakkomandazzjoni li tippermetti lil Stat Membru jiddevja mir-rati massimi ta' tkabbir tan-nefqa netta tiegħu kif stabbilit mill-Kunsill, fejn (i) ċirkostanzi eċċezzjonali barra mill-kontroll tal-Istat Membru, (ii) ikollhom impatt kbir fuq il-finanzi pubbliċi tal-Istat Membru kkonċernat, u (iii) dment li tali devjazzjoni ma tkunx ta' periklu għas-sostenibilità fiskali fuq it-terminu medju. Il-Kunsill għandu jispeċifika limitu ta' żmien għal tali devjazzjoni.
- (4) Il-Kapijiet ta' Stat jew ta' Gvern tal-UE, li ltaqgħu f'Versailles fl-10 u fil-11 ta' Marzu 2022, impenjaw ruhhom li jsaħħu l-kapaċitajiet Ewropej tad-difiża minhabba l-aggressjoni militari tar-Russja kontra l-Ukrajna. Dawn l-ghanijiet gew imtennija fil-Boxxla Strateġika għas-Sigurtà u d-Difiża. Fil-Konkluzjonijiet tiegħu dwar id-difiża Ewropea tas-6 ta' Marzu 2025, il-Kunsill Ewropew laq' l-intenzjoni tal-Kummissjoni li tirrakkomanda l-attivazzjoni, b'mod koordinat u bħala miżura immedjata, tal-klawżola liberatorja nazzjonali skont il-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir.

⁽¹⁾ ĠU L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>.

⁽²⁾ Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1467/97 tas-7 ta' Lulju 1997 dwar li tithaffet u li tiġi cċarata l-implimentazzjoni tal-proċedura ta' deficit eċċessiv (ĠU L, 209, 2.8.1997, p. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30>).

⁽³⁾ Id-Direttiva tal-Kunsill 2011/85/UE tat-8 ta' Novembru 2011 dwar ir-rekwiżiti għal oqfsa baġitarji tal-Istati Membri (ĠU L, 306, 23.11.2011, p. 41, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/2024-04-30>).

- (5) Fil-Komunikazzjoni tagħha tad-19 ta' Marzu 2025 ⁽⁴⁾, il-Kummissjoni stiednet lill-Istati Membri kollha jagħmlu użu mill-flessibbiltà prevista fil-klawżola liberatorja nazzjonali b'mod ikkoordinat bil-hsieb li jiġi massimizzat l-impatt fuq il-kapaċitajiet ta' difiża tal-UE. Din il-flessibbiltà għandha l-għan li tiffacilita t-tranżizzjoni lejn livelli oghla ta' nfiq fid-difiża dment li ma tipperikolax is-sostenibbiltà fiskali fuq terminu medju. Dik il-Komunikazzjoni tispjega li l-attivazzjoni tal-klawżola liberatorja nazzjonali tippermetti lill-Istati Membri jiddevjaw mir-rati massimi ta' tkabbir tan-nefqa netta kif stabbiliti mill-Kunsill meta japprova l-pjanijiet fiskali-strutturali fuq terminu medju jew meta jistabbilixxi l-perkorsi korrettivi skont il-proċedura ta' deficit eċċessiv, sakemm id-devjazzjoni tkun iġġustifikata minn żieda fl-infiq fid-difiża meta mqabbel mas-sena ta' referenza, u li l-eċċess annwali sal-2028 ma jaqbiżx il-1,5 % tal-PDG. Żidiet lil hinn minn dak l-ammont ikunu soġġetti għall-valutazzjonijiet normali tal-konformità. Massimu bħal dan huwa meħtieġ biex jiġi żgurat li s-sostenibbiltà fiskali ma tiġix ipperikolata, filwaqt li l-Istati Membri kollha jkunu jistgħu jibbenefikaw mill-flessibbiltà hekk kif jimxu lejn livell oghla ta' nefqa fid-difiża. L-ammonti eżatti ser jiġu ddeterminati meta d-data tal-eżitu ssir disponibbli, biex jiġi żgurat li l-flessibbiltà addizzjonali tintuża biss għall-iskop mahsub.
- (6) Ir-rakkomandazzjoni tal-Kunsill tal-21 ta' Jannar 2025 ⁽⁵⁾ approvat il-perkors tan-nefqa netta tas-Slovakkja. Barra minn hekk, ir-rakkomandazzjoni tal-Kunsill tal-14 ta' Jannar 2025 ⁽⁶⁾ stabbiliet perkors korrettiv għas-Slovakkja.
- (7) Fit-30 ta' April 2025, is-Slovakkja ressqet talba lill-Kunsill u lill-Kummissjoni, biex tattiva l-klawżola liberatorja nazzjonali.
- (8) Fit-talba tagħha, is-Slovakkja tistipula li, f'kuntast ta' tensjonijiet geopolitiċi akbar, il-gwerra ta' aggressjoni tar-Russja li għadha għaddejja kontra l-Ukrajna u t-theddida tagħha għas-sigurtà Ewropea jikkostitwixxu sfida eżistenzjali għall-Unjoni, li tirrikjedi żieda sinifikanti fl-infiq fid-difiża. Din hija sitwazzjoni eċċezzjonali barra mill-kontroll ta' kull Stat Membru.
- (9) Fit-talba tagħha, is-Slovakkja tirrapporta data dwar in-nefqa totali fid-difiża (it-Tabella 1). Għalhekk, iż-żieda fin-nefqa fid-difiża għandha impatt kbir fuq il-finanzi pubbliċi tas-Slovakkja.

Tabella 1: L-infiq totali fid-difiża fis-Slovakkja

	2021 a	2022 a	2023 a	2024 b	2025 b
Nefqa totali fid-difiża tal-gvern estiz (% tal-PDG)	1,4	1,0	1,2	1,4	2,3

Sors: a: Eurostat; b: Informazzjoni mogħtija lill-Kunsill u lill-Kummissjoni mis-Slovakkja.

- (10) Is-Slovakkja tistma li ż-żieda fin-nefqa totali fid-difiża bħala proporzjon mal-PDG mill-2021 sal-2025 ser tkun ta' madwar 0,91 punt percentwali u għalhekk tikkontribwixxi għad-deterjorament tal-bilanċ tal-gvern u għaż-żieda tad-dejn tal-gvern. B'mod speċifiku, is-Slovakkja tistenna li d-deficit tal-gvern estiz jonqos minn 5,3 % tal-PDG fl-2024 għal 4,9 % fl-2025, 4,1 % fl-2026, 3,5 % fl-2027 u 2,8 % fl-2028. Id-dejn pubbliku huwa mistenni li jżidied minn 59,3 % tal-PDG fl-2024 għal 61,1 % fl-2025, 62,2 % fl-2026, 62,8 % fl-2027 u 62,6 % fl-2028.
- (11) Jekk il-kundizzjonijiet l-oħra jibqgħu l-istess, żieda fin-nefqa matul il-perjodu kopert mill-klawżola liberatorja nazzjonali ser twassal għal dejn oghla tal-gvern u għal deficit oghla sa tmiem dak il-perjodu. Il-projezzjonijiet indikattivi tal-Kummissjoni u s-suppożizzjoni li sal-2028 jkun hemm adozzjoni lineari taż-żieda shiha fin-nefqa tal-gvern permessa minn din ir-rakkomandazzjoni jissuggerixxu li l-proporzjoni tad-deficit għall-PDG u l-proporzjon tad-dejn għall-PDG fl-2028 ikunu 1,3 pps. u 2,6 pps. oghla, rispettivament, milli jekk in-nefqa netta tikber skont il-perkors stabbilit mir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill C/2025/645 ⁽⁷⁾. Dan x'aktarx ikun jeħtieġ agġustament fiskali addizzjonali wara l-perjodu ta' attivazzjoni tal-klawżola liberatorja nazzjonali sabiex jiġu ssodisfati r-rekwiżiti tal-qafas fiskali, inkluż biex jiġi żgurat li l-proporzjon tad-dejn jitqiegħed jew jibqa' fuq perkors ta' tnaqqis plawżibbli, jew jibqa' fl-livelli prudenti taht is-60 % tal-PDG fuq terminu medju u li d-deficit jibqa' jew jingiebi taht it-3 % tal-PDG u jinżamm taht il-valur referenzjarju fuq terminu medju. Is-Slovakkja tirrikonoxxi li, fil-futur, nefqa strutturali oghla

⁽⁴⁾ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni (C (2025) 2000 final) tad-19 ta' Marzu 2025.

⁽⁵⁾ Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tal-21 ta' Jannar 2025 li tapprova l-pjan fiskali-strutturali nazzjonali fuq terminu medju tas-Slovakkja (ĠU C, C/2025/645, 10.2.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/645/oj>).

⁽⁶⁾ Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill bil-hsieb li tintemm is-sitwazzjoni ta' deficit eċċessiv fis-Slovakkja (ST 5039/25. Disponibbli hawn: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5039-2025-INIT/en/pdf>).

⁽⁷⁾ Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tal-21 ta' Jannar 2025 li tapprova l-pjan fiskali-strutturali nazzjonali fuq terminu medju tas-Slovakkja (ĠU C, C/2025/645, 10.2.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/645/oj>).

fid-difiża tista' tirrikjedi politiki li jippreservaw is-sostenibbiltà fiskali u l-konformità mar-regoli fiskali fuq terminu medju. Iz-zieda limitata proġettata fil-livelli tad-defiċit u tad-dejn ikkawżata mill-klawżola liberatorja nazzjonali, flimkien mal-impenn tal-awtoritajiet li jimplementaw l-aġġustament mehtieg biex jiġu ssodisfati r-rekwiżiti kollha tal-qafas fiskali fiċ-ċiklu ta' pjanijiet li jmiss, jiżguraw li s-sostenibbiltà fiskali tiġi ppreservata fuq terminu medju.

- (12) Id-data dwar in-nefqa fid-difiża tal-gvern estiż tiġi kkompilata u rrilaxxata mill-awtoritajiet nazzjonali tal-istatistika u mill-Eurostat skont il-Klassifikazzjoni Internazzjonali tal-Funzjonijiet tal-Gvern (COFOG) ⁽⁸⁾ fil-qafas tas-Sistema Ewropea tal-Kontijiet Nazzjonali (ESA2010) ⁽⁹⁾. Din id-data hija xierqa biex jiġi vvalutat l-impatt tal-infiq fid-difiża fuq id-defiċit, id-dejn u n-nefqa netta tal-gvern, u kuncetti relatati. L-Eurostat, f'kooperazzjoni mill-qrib mal-awtoritajiet nazzjonali tal-istatistika, ser jistabbilixxi proċess ta' ġbir ta' data. Il-punt tat-tluq għandu jkun il-kategoriji ta' difiża tal-COFOG, filwaqt li titqies ukoll id-definizzjoni tan-NATO u tinzamm il-possibbiltà li jiġu indirizzati anomaliji li jistgħu jkunu attribwibbli għal differenzi fis-sistemi ta' rapportar annwali rispettivi. Il-proċess tal-ġbir tad-data jehtieg li jkun allinjat mal-iskadenzi għar-rapportar tal-PDE.
- (13) Barra minn hekk, xi whud mill-kuntratti għal tagħmir militari ffirmati matul il-perjodu ta' attivazzjoni tal-klawżola liberatorja nazzjonali jistgħu jinvolvu konsenji fi stadju aktar tard, u b'hekk ikollhom impatt fuq il-finanzi pubbliċi biss wara l-perjodu ta' attivazzjoni tal-klawżola. Sabiex tiġi indirizzata din l-eventwalità, il-flessibbiltà mogħtija skont il-klawżola liberatorja nazzjonali għandha tapplika wkoll għan-nefqa fid-difiża marbuta ma' tali konsenja aktar tard, dment li l-kuntratti korrispondenti jkunu ġew iffirmati matul il-perjodu ta' attivazzjoni tal-klawżola u li dan l-infiq ittardjat fid-difiża jibqa' fil-limitu ġenerali msemmi.
- (14) In-nefqa ffinanzjata mis-self ipprovdut mill-istrument il-ġdid ta' Azzjoni għas-Sigurtà tal-Ewropa (SAFE) ⁽¹⁰⁾ għat-tishih tal-industrija Ewropea tad-difiża, ser tibbenefika awtomatikament mill-flessibbiltà msemmija hawn fuq. Għal dan il-ghan, l-Istati Membri jirrapportaw lill-Eurostat in-nefċiet kollha relatati mad-difiża, li jsiru fil-qafas tal-Istrument SAFE, taht il-kategoriji "prodotti tad-difiża" u "prodotti ohra għal skopijiet ta' difiża" kif definiti fil-proposta għal Regolament li jistabbilixxi l-Istrument SAFE.
- (15) Din ir-rakkomandazzjoni ma timmodifikax id-definizzjonijiet ta' defiċit, dejn u nefqa netta tal-gvern, u kuncetti relatati. Id-data bbażata fuq dawn il-kuncetti għandha tiġi kkompilata u rrapportata mis-Slovakkja f'konformità mar-Regolament (UE) 2024/1263, ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 479/2009 ⁽¹¹⁾ u r-Regolament (UE) Nru 549/2013.

B'DAN JIRRAKKOMANDA:

1. Matul il-perjodu 2025-2028, is-Slovakkja tithalla tiddevja minn, u taqbez, ir-rati massimi ta' tkabbir tan-nefqa netta stabbiliti mir-Rakkomandazzjoni C/2025/645 sa fejn in-nefqa netta li taqbez ir-rati massimi ta' tkabbir ma tkunx aktar minn:
 - (i) iż-zieda fin-nefqa fid-difiża f'percentwal tal-PDG mill-2021;
 - (ii) dment li d-devjazzjoni li taqbez ir-rati massimi ta' tkabbir tan-nefqa netta ma taqbiżx il-1,5 % tal-PDG.
2. Fis-snin wara l-2028, is-Slovakkja xorta tista' tiddevja minn, u taqbez, ir-rati massimi ta' tkabbir tan-nefqa netta stabbiliti minn Rakkomandazzjoni tal-Kunsill f'konformità mal-Artikolu 17 jew 19 tar-Regolament (UE) 2024/1263, sa fejn in-nefqa netta li taqbez ir-rati massimi ta' tkabbir tkun relatata mal-konsenji ta' tagħmir militari kkuntrattat qabel tmiem l-2028 u tibqa' fil-limitu massimu kumplessiv imsemmi hawn fuq.

⁽⁸⁾ Manwal dwar is-sorsi u l-metodi għall-kompilazzjoni tal-istatistika tal-COFOG – Klassifikazzjoni tal-Funzjonijiet tal-Gvern (COFOG) – edizzjoni tal-2019.

⁽⁹⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 549/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Mejju 2013 dwar is-sistema Ewropea tal-kontijiet nazzjonali u reġjonali fl-Unjoni Ewropea (ĠU L 174, 26.6.2013, p. 1).

⁽¹⁰⁾ Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2025/1106 tas-27 ta' Mejju 2025 li jistabbilixxi l-Istrument ta' Azzjoni għas-Sigurtà tal-Ewropa (SAFE) permezz tat-Tishih tal-Industrija Ewropea tad-Difiża (ĠU L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj>).

⁽¹¹⁾ Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 479/2009 tal-25 ta' Mejju 2009 dwar l-applikazzjoni tal-Protokoll dwar il-proċedura tal-iżbilanċ eċċessiv anness mat-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea (ĠU L 145, 10.6.2009, p. 1).

3. F'konformità mal-Artikolu 22(7) tar-Regolament (UE) 2024/1263, id-devjazzjonijiet mir-rati massimi ta' tkabbir tan-nefqa netta kif stabbiliti mill-Kunsill li huma permessi b'din ir-Rakkomandazzjoni mhux ser jiġu rreġistrati bħala debiti fil-kont ta' kontroll tas-Slovakkja.
4. Sabiex tiġi żgurata r-reġistrazzjoni korretta tan-nefqa addizzjonali, is-Slovakkja għandha tinkludi data attwali u ppjanata dwar in-nefqa totali fid-difiża (id-diviżjoni 02 tal-COFOG), inkluż l-investment fid-difiża (id-diviżjoni 02 p. 51 tal-COFOG) u kwalunkwe nefqa li għandha tiġi ffinanzjata mis-self SAFE li mhix koperta fil-COFOG-02:
 - (a) għas-snin T-4, T-3, T-2 u T-1 (bis-sena T tkun is-sena kurrenti) fir-rapportar lill-Kummissjoni (Eurostat) f'konformità mar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 479/2009;
 - (b) għas-snin 2021 sas-sena T (is-sena kurrenti), fil-pjanijiet fiskali-strutturali nazzjonali fuq terminu medju u fir-rapporti ta' progress annwali f'konformità mal-Artikolu 11(1), mal-Artikolu 15, u mal-Artikolu 21(1) tar-Regolament (UE) 2024/1263;
 - (c) għas-snin T (is-sena attwali) u T+1 fl-abbozzi tal-pjanijiet baġitarji f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 472/2013.

Din ir-Rakkomandazzjoni hija indirizzata lis-Slovakkja.

Magħmul fi Brussell, it-8 ta' Lulju 2025.

Għall-Kunsill

Il-President

S. LOSE